

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	26925 Математика в закладах освіти
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	26925
Назва ОП	Математика в закладах освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.04 Математика
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Філон Лідія Григорівна, Джоголик Олеся Василівна, Тарасенко Оксана Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.04.2023 р. – 07.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Matematyka_v_zakladakh_osvity/Matematyka_v_zakladakh_osvity.pdf
Програма візиту експертної групи	http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Matematyka_v_zakladakh_osvity/Programa_vizitu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ЕГ на підставі вивчення матеріалів звіту про самооцінювання ОП «Математика в закладах освіти» зі спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у ХНПУ імені Г.С. Сковороди, нормативних документів університету, отриманої інформації в процесі акредитаційної експертизи пересвідчилася, що університет забезпечує фахову підготовку здобувачів вищої освіти до майбутньої професійної діяльності й конкурентоздатності на ринку праці. ОП є актуальною та збалансованою у контексті врахування сучасних вимог ринку праці та інтересів стейкхолдерів, у цілому задовольняє критерії акредитації. Крім того, це єдина ОП в регіоні, за якою готують випускників — вчителів математики, а представники роботодавців запевнили у значній потребі регіону у цих фахівцях. При спілкуванні з адміністрацією університету та студентським самоврядуванням ЕГ вразив масштаб волонтерської діяльності, рівень самовідданості й безкорисності здобувачів та викладачів на шляху до перемоги.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

- ОП передбачає підготовку фахівців у математичній освітній галузі та відповідає потребам ринку праці Харківщини. - Документально розроблена процедура визнання результатів, отриманих під час академічної мобільності та неформальної/інформальної освіти. - Участь викладачів, залучених до реалізації ОП, у закордонних наукових стажуваннях та впровадження набутого досвіду в навчальний процес за даною ОП. Зокрема, за результатами власних наукових розвідок, міжнародних стажувань викладачами були розроблені вибіркові навчальні курси «Освітні програми підготовки вчителя математики в країнах ЄС», «Математична складова дослідження PISA» та включені до переліку дисциплін за вибором здобувачів. - Подання НПП кафедри математики заявки на участь у Програмі ЄС Еразмус+ Жан Моне «Модулі». - Впровадження авторського практичного досвіду в зміст обов'язкових та вибіркових освітніх компонент, зокрема, Є. Нелін у зміст ОК Методика навчання математики у профільній школі додав теми, що стосуються особливостей підготовки та проведення ЗНО з математики. - Наповненість обов'язкових освітніх компонент методичним забезпеченням на платформі Moodle. - Популяризація принципів академічної доброчесності через Групу сприяння академічній доброчесності (проведення конкурсу «Моя академічна доброчесність», за результатами якого випускають збірник есе) та Раду молодих учених (проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», одна із секцій якої присвячена питанням академічної доброчесності). - Гарант ОП Є. Нелін є автором підручників, навчальних посібників, дидактичних розробок з математики (алгебри, геометрії) для ЗЗСО. - Функціонування в ХНПУ імені Г.С. Сковороди внутрішньої системи забезпечення якості освіти, до реалізації якої залучені всі учасники освітнього процесу. - Активна волонтерська діяльність як на рівні студентського самоврядування, так і на рівні адміністрації університету в умовах воєнного стану.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

- Нерівномірний розподіл кредитів за семестрами. ЕГ рекомендує максимально сприяти дотриманню законодавства і нормативної бази університету щодо семестрової та річної кількості кредитів у навчальному плані 2023 року. - Академічна мобільність та залучення здобувачів до здобуття компетентностей у неформальній освіті не реалізуються в повному обсязі, тому ЕГ рекомендує активізувати діяльність щодо залучення здобувачів вищої освіти до програм зовнішньої та внутрішньої академічної мобільності в рамках даної ОП та стимулювати їх участь у неформальній освіті, зокрема через доступні дистанційні платформи. - У деяких робочих програмах у списку рекомендованих джерел наявні дещо застарілі першоджерела; відсутні посилання на авторський доробок викладачів за відповідними ОК. Рекомендуємо у робочих програмах навчальних дисциплін на 2023-2024 н. р. оновити списки рекомендованих джерел, зазначити посилання на авторський доробок викладачів, які їх забезпечують, за відповідними ОК, та інші інформаційні ресурси. - На ОП не практикують залучення зовнішніх стейкхолдерів до участі у підсумковій атестації. Рекомендуємо включати до складу екзаменаційної комісії зовнішніх стейкхолдерів. - ЕГ вважає недоцільною обов'язкову присутність на всіх видах семестрового контролю представників студентського самоврядування. Рекомендуємо не вимагати обов'язкової присутності представників студентського самоврядування на семестровій атестації. Натомість залучати їх до роботи апеляційної комісії. - На даній ОП безпосередньо до проведення аудиторних занять в рамках окремих навчальних дисциплін роботодавців не залучають. Рекомендуємо систематизувати роботу по залученню роботодавців, професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема до проведення аудиторних занять, шляхом її попереднього планування. - У 2023-2024 н.р. ЕГ рекомендує посилити публікаційну активність відповідно до ОК, науково-педагогічним працівникам, що забезпечують їх реалізацію. ЕГ рекомендує перевести ведення сайту кафедри математики з бази GoogleSites на університетський хостинг з метою забезпечення більш високого рівня безпеки, доступності та контролю над даними, що дозволить забезпечити більшу ефективність та надійність роботи вебсайту.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Як зазначено в освітній програмі (ОП) «Математика в закладах освіти» (<http://surl.li/geoyn>) метою її реалізації є «опанування здобувачами освіти загальних і спеціальних (фахових) компетентностей для розв'язування комплексних проблем у професійно-педагогічній діяльності вчителя математики та основ методології наукової та професійної педагогічної діяльності за спеціальністю; виконання завдань інноваційного характеру для опанування методологією дослідницької діяльності зі спеціальності, а також проведення власного дослідження та прилюдний захист його результатів», що корелює зі Стратегією розвитку ХНПУ імені Г.С. Сковороди на 2021–2025 роки (<http://surl.li/yqky>): «якісна фундаментальна й професійна підготовка здобувачів бакалаврського, магістерського, освітньо-наукового й наукового рівнів вищої освіти; збереження усталених традицій педагогічної освіти та педагогічної майстерності, які в поєднанні з інноваціями сприятимуть формуванню особистості, здатної до компетентної та відповідальної професійної діяльності у сфері освіти й науки України, так і поза її межами...» та з місією університету щодо «формування освіченого українця – громадянина, патріота, професіонала, носія культури – шляхом удосконалення змісту науково-методичного супроводу якості педагогічної освіти й фундаментального опанування мистецтвом навчати та виховувати інших». Унікальність полягає у забезпеченні ОП визнаними фахівцями в галузі педагогіки, математики та методики її навчання, які є авторами чинних стандартів, програм і підручників з математики для учнів ЗЗСО (професори Є. Нелін, О. Жерновникова, В. Моторіна); підготовка фахівців за цією спеціальністю в Харківській обл. здійснюється тільки на базі ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формулювання цілей, визначення результатів навчання та удосконалення ОП долучаються різні категорії стейкхолдерів: здобувачі вищої освіти, роботодавці, випускники, академічна спільнота. Так, здобувачі вищої освіти під час зустрічі зазначили, про можливість висловити власні побажання щодо удосконалення ОП через надсилання відповідної форми (<http://hnpu.edu.ua/uk/contact>) та під час опитувань, що проводить відділ менеджменту і моніторингу діяльності університету (<http://surl.li/agexg>). Зокрема, здобувачі ВО зазначили, що їхнє побажання ввести до ОП ОК, який би сприяв формуванню у здобувачів освіти інклюзивної компетентності та навичок роботи з дітьми з ООП на уроках математики, було враховане вже у 2022 році шляхом введення відповідного вибіркового ОК. Представники роботодавців долучаються до обговорення ОП під час різноманітних заходів та зазначили, що надавали пропозиції щодо посилення підготовки здобувачів ВО у напрямі реалізації Концепції НУШ; складанні та розв'язуванні олімпіадних задач. ЕГ зазначає, що ці ж та ін. пропозиції зі сторони стейкхолдерів були зафіксовані у витязі з протоколу засідання проєктної групи ОП №4 від 18.02.2022 р., наданому під час акредитаційної експертизи. Під час проведення щорічних студентських науково-методичних конференцій «Наумовські читання» (<http://surl.li/giezx>) академічна спільнота рекомендувала посилити формування компетентностей міждисциплінарної взаємодії та співпрацю з представниками інших областей України та зарубіжних країн. З урахуванням цих пропозицій до ОП було включено курс «Освітні програми підготовки вчителя математики в країнах ЄС» (протокол засідання проєктної групи ОП №2 від 09.02.2021 р.). Осторонь не залишається думка фахівців професійних громадських об'єднань, які на зібраннях обговорюють проблеми удосконалення математичної освіти в ЗЗСО та вищій школі: «Інноваційний університет» (О. Жерновникова), «Дидактика математики» (О. Жерновникова, Є. Нелін, Ю. Простакова), «Міжнародна фундація науковців та освітян» IESF (Т. Дейніченко), «Всеукраїнська асоціація Василя Сухомлинського» (І. Сіра).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та ПРН визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, уточнено фахові компетентності та ПРН згідно з Професійним стандартом вчителя. Як зазначив гарант ОП, конкретизовано зміст загальних компетентностей та диференціації результатів навчання з предметної області; когнітивних компетентностей; практичних та загальнонавчальних на основі аналізу програм підготовки здобувачів ВО спеціальності «014.04 Середня освіта (математика)» у Національному педагогічному університеті імені М.М. Драгоманова, у Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка, ОП підготовки вчителів математики в Університеті Кардинала Стефана Вишинського (UKSW) (Варшава, Польща). Позитивною практикою є впровадження ОК, які

інтегрують освітню діяльність у галузі математичних наук з науково-дослідною роботою з метою підвищення конкурентоспроможності ОП. Підготовка здобувача ВО здійснюється з урахуванням регіонального ринку праці. Відповідно до цього, як зазначено при зустрічах, удосконалено зміст курсів «Інноваційна педагогіка», «Філософія української культури і освіти», «Елементарна математика з точки зору вищої».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Математика) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відсутній. Здобувачі ВО отримують спеціалізовані знання із можливістю подальшої дослідницької діяльності в навчанні або професії. До ключових компетентностей здобувачів віднесено здатність розв'язувати завдання із використанням знань із суміжних наук, навіть в умовах неповної або суперечливої інформації. Засобами ОП формується здатність до подальшого самостійного навчання, уміння прогнозування та прийняття рішень у реалізації професійної діяльності. Це відображено у професійному стандарті учителя (<http://surl.li/nydd>) та Національній рамці кваліфікацій, яка передбачає набуття здобувачами магістерського рівня вищої освіти компетентностей, необхідних для інноваційної діяльності, розв'язування проблем у викладацькій та дослідницькій діяльності, опанування методикою корекційно-педагогічної діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильною стороною ОП за критерієм 1 є узгодження мети зі стратегією університету; затребуваність на ринку праці регіону випускників даної ОП (єдина ОП в регіоні, що здійснює підготовку фахівців зі спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика)).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

За результатами спілкування зі стейкхолдерами було введено вибіркового ОК, який дозволяє формувати у здобувачів інклюзивну компетентність. ЕГ рекомендує в ОП 2023 року передбачити ОК з метою формування інклюзивної компетентності майбутнього вчителя математики в обов'язковому циклі підготовки.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП загалом відповідає критерію 1, оскільки має чітко сформульовані цілі, які корелюють зі стратегією Університету. Цілі ОП та її ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці. ОП враховує досвід подібних вітчизняних та закордонних програм. Її ПРН корелюють з вимогами Національної рамки кваліфікацій для 7-го рівня. Недоліки у контексті підкритерію 1.2 є несуттєвими й критерій може бути оцінений на зазначеному рівні.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз ОП «Математика в закладах освіти» показав, що обсяг загалом та окремих освітніх компонентів у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи відповідає вимогам ст. 5 (пункт 5) Закону України

«Про вищу освіту» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти й становить 90 кредитів (у тому числі обов'язкові компоненти ОП – 67 кр. (74%); вибіркові компоненти ОП – 23 кр. (26%)). На підготовку кваліфікаційної роботи виділено 6 кредитів. Це наочно відображено в ОП. ОП та навчальний план розроблені відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<http://surl.li/vhel>), Положення про порядок та умови обрання навчальних дисциплін з циклу вільного вибору здобувачами ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<http://surl.li/ekzsk>). Зазначимо, що у НП (<http://surl.li/gifhr>) блоки нормативних навчальних дисциплін поділяються на цикли загальної, професійної та практичної підготовки. Додаток до навчального плану (<http://surl.li/gifjq>) містить перелік обраних здобувачами ОК. ОП спрямовано на підготовку професійно компетентного фахівця, педагога-новатора, який володіє сучасними технологіями навчання та методикою науково-дослідної й виробничої діяльності, здатного вирішувати прикладні завдання в закладах загальної середньої освіти. Зміст ОП повністю відповідає об'єкту вивчення та структурі майбутньої професійної діяльності вчителя математики. Проте ЕГ відмічає нерівномірний розподіл кредитів за семестрами й обсяг за перший рік навчання становить 57,5 кредитів. Крім того, ОП 2022 року була схвалена Вченою радою університету та затверджена ректором університету (11-12 серпня 2022 року) вже під час активної фази вступної кампанії.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

На основі ОП та відповідного їй НП, а також у результаті аналізу структурно-логічної схеми, наведеної в ОП, робочих програм навчальних дисциплін (<https://sites.google.com/hnpu.edu.ua/kaf-mathematica/RNP>) та силабусів ОК (<https://sites.google.com/hnpu.edu.ua/kaf-mathematica/sylabus>). ЕГ дійшла висновку, що ОП має чітку структуру, навчальні дисципліни поділені на обов'язкові (дисципліни загальної, професійної, практичної підготовки) та вибіркові. Взаємопов'язаність ОК представлена в ОП структурно-логічною схемою підготовки фахівців, а зв'язок ОК та компетентностей і ПРН відображено у матрицях відповідності. Зміст обов'язкових освітніх компонентів ОП дозволяє сформувати у здобувачів фахові компетентності, спрямовані на досягнення цілей ОП і планованих результатів навчання (застосування знань основних сучасних положень математики та методики її навчання, формування світоглядної позиції, інтерпретацію власних досліджень). ЕГ встановила, що у робочих програмах ОК не завжди відповідно до ОП зазначено загальні компетентності, зокрема, це ОК 5 «Методика навчання математики в профільній школі», ОК 7 Елементарна математика з точки зору вищої. У РП ОК 2 «Психологія за професійним спрямуванням» взагалі відсутній перелік загальних, фахових компетентностей та ПРН за ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» та методам і технологіям, якими повинен опанувати здобувач вищої освіти на практиці: знання сучасних освітніх технологій для формування в учнів ключових і предметних компетентностей; засвоєння інноваційних методів навчання та методики математики в Новій українській школі; набуття вмінь реалізовувати змістові лінії шкільного курсу математики, встановлювати міжпредметні зв'язки. Формування у здобувачів ВО здатності виконувати професійні функції, приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності, керуватися принципами академічної доброчесності реалізується при опануванні обов'язкових компонентів таких, як «Інноваційна педагогіка», «Психологія (за професійним спрямуванням)», «Філософія української культури і освіти», «Іноземна мова». Теоретичному змісту предметної області відповідають такі освітні компоненти ОП, як «Вибрані питання математичного аналізу», «Методика навчання математики в профільній школі», «Історія математики», «Методика та методологія наукових досліджень».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ЕГ встановила, що індивідуальна освітня траєкторія на ОП реалізована переважно через вибір дисциплін вибіркової частини освітньої програми згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<http://surl.li/vhel>), Положенням про порядок та умови обрання навчальних дисциплін з циклу вільного вибору здобувачами ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<http://surl.li/ekzsk>). Для забезпечення формування ІОТ навчання використовується перелік вибірових дисциплін для магістерського рівня ВО (<http://surl.li/agdyz>), який за поданням кафедр, науково-методичних комісій факультетів формується центром забезпечення якості освіти та затверджується Вченою радою університету у травні-червні. ЕГ відмічає, що різні вибіркові дисципліни мають різний обсяг. Деканати спільно з кафедрами до 05 вересня (після наказу про зарахування) ознайомлюють здобувачів другого (магістерського) рівня ВО з переліком вибірових дисциплін, проводять презентації, консультації із запропонованих дисциплін, інформують здобувачів щодо процедури обрання дисциплін вільного вибору, особливостей формування академічних груп та подальшого вивчення обраних дисциплін. Обрання навчальних дисциплін здобувачі ВО здійснюють шляхом заповнення Google-форми на вебсайт центру (<http://smc.hnpu.edu.ua/>). У Положенні передбачена можливість повторного обрання ОК як у випадку несформованості академічної групи, так і у випадку

бажання здобувача (за умови поважної причини) змінити свій попередній вибір. ЕГ також ознайомила з Індивідуальними навчальними планами студентів (денної та заочної форм навчання), в яких відображено (сторінки 3-6) послідовність вивчення ОК обов'язкових та обраних здобувачами, їх обсяг та форму звітності. ОП передбачає 26% від загальної кількості кредитів для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти, що становить 23 кредити ЄКТС. Інформація щодо здійснення вільного вибору дисциплін підтверджена інтерв'юванням студентів. Здобувачі ВО також мають можливість обирати теми кваліфікаційних робіт (<http://surl.li/gifot>; <http://surl.li/gifofo>), базу практики, що було підтверджено на зустрічах зі стейкхолдерами. ІОТ здобувача може бути реалізована через визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та програмах академобільності «Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті» (<http://surl.li/ecfdp>), «Порядок реалізації права на академічну мобільність» (<http://surl.li/ekzub>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ВО здійснюється в ході проведення практичних занять з ОК, в процесі проходження педагогічної практики у закладах профільної та спеціалізованої середньої освіти (7,5 кр., 2 семестр) та науково-дослідної практики (4,5 кр., 3 семестр). Організацію практичної підготовки регламентує «Положення про проведення практик здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (<http://surl.li/bjklpl>). На фокус груп з здобувачами ВО, НПП, відповідальною особою за практику було зазначено, що здобувачі за власним бажанням можуть обрати базу практики як з переліку тих, з якими укладено довгострокові угоди (<http://surl.li/gifqj>), так і з іншими, з якими у такому випадку укладаються короткострокові угоди. Інтерв'ювання роботодавців засвідчило їх готовність створювати належні умови для проходження практики здобувачами на підставі договірних відносин. По завершенню практики здобувачі ВО проходять відповідне опитування. Метою педагогічної практики є удосконалення й поглиблення професійної компетентності магістрантів: педагогічних умінь проведення уроків різних типів, позакласної роботи з математики, використання різноманітних технологій та методик викладання математики; виховних заходів з учнями в закладах профільної та спеціалізованої середньої освіти; застосування новітніх науково-технічних досягнень у здійсненні навчання й виховання учнів; на основі вивчених курсів «Методика навчання математики в профільній школі», «Інноваційна педагогіка» продовжити ознайомлення з системою освітньої роботи закладу загальної середньої освіти, розвинути вміння проведення різноманітних форм позакласної та виховної роботи. Надані ЕГ звіти студентів та керівників практики про проходження практики дали змогу переконатися, що завдання практики, зазначені у робочій програмі повною мірою виконуються здобувачами ВО.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ на підставі збору інформації під час спілкування зі студентами та НПП встановила, що набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок відбувається через: отримання загальних компетентностей в рамках вивчення відповідних навчальних дисциплін циклів загальної і професійної підготовки («Інноваційна педагогіка», «Психологія», «Філософія української культури і освіти», «Іноземна мова», підготовки і захисту випускної кваліфікаційної роботи); участь у заходах, які організуються студентським самоврядуванням, волонтерській діяльності (<http://hnpu.edu.ua/uk/sekciji-ta-studentski-organizaciyi>) та в наукових заходах різного рівня. Крім того, НПП на зустрічі зазначили, що softskills під час занять формують шляхом використання в освітньому процесі відповідних методів та форм навчання, зокрема реалізації формату ділових ігор, мозкового штурму, навчання на основі завдань евристичного характеру, використання ситуаційних досліджень, симуляції, групових проєктів. Щодо навичок самоорганізації, то в НП для усіх ОК відведено 2/3 від загального обсягу на самостійну роботу, яка перевіряється викладачами (що додатково підтвердили студенти). Це розвиває вміння ефективно організовувати свою роботу та планувати свій час, шукати та аналізувати необхідну інформацію. Наявність двох видів практик (ОК11, ОК12) також сприяє розвитку soft skill, оскільки ці ОК передбачають діалог студента із викладачем щодо індивідуального дослідження, а також налагодження спілкування зі школярами та колегами (вчителями) під час проходження педагогічної практики. Формуванню soft skills також сприяє залучення здобувачів до участі у студентських математичних гуртках. В університеті функціонує «Положення про формування soft skill в учасників освітнього процесу ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (<http://surl.li/bjley>), в якому визначено мету та процедури напрямів розвитку soft skills через систему професійного удосконалення учасників освітнього процесу, які комплексно впливають на формування репутаційного капіталу університету та відповідають потребам суспільства в цілому та роботодавців зокрема.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт вищої освіти другого (магістерського рівня) за даною ОП відсутній, а професійний стандарт вчителя ЗЗСО було затверджено у грудні 2020 року. У ОП передбачено присвоєння професійної кваліфікації «вчитель математики» та зазначено професійні права: «Перелік посад, які може займати випускник магістратури в системі загальної та вищої (спеціальної) математичної освіти для виконання педагогічної, навчально-виховної, науково-

методичної та організаційно-управлінської діяльності, зокрема, для викладання математики в ЗЗСО, здійснення освітньої діяльності на основі сучасних наукових досягнень педагогічної теорії та практики. Фахівець здатний виконувати професійну роботу за кодами ДК 003:2010: 33 – Фахівці в галузі освіти»

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

За результатами аналізу навчального плану з'ясовано, що обсяг за окремими освітніми компонентами у кредитах є достатнім для досягнення цілей і програмних результатів навчання. Співвідношення аудиторної та самостійної роботи: 720 аудиторних годин і 1440 годин самостійної роботи (без врахування годин практичної підготовки та виконання кваліфікаційної роботи). Надмірного навантаження здобувачів вищої освіти не відбувається. Ця ж думка була висловлена здобувачами ВО під час проведення опитування щодо оцінювання освітнього процесу здобувачами ВО (<http://surl.li/gifua>), в якому на питання «Оптимальність співвідношення аудиторної та самостійної роботи в межах навчальних кредитів, відведених на вивчення навчальних дисциплін» було отримано наступні результати: 74,1% – якість проявляється практично завжди; 24,7% – якість проявляється часто.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ЕГ відмічає, що здобувачі ОП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом обрання дисциплін вільного вибору з каталогу, сформованого на рівні університету, теми кваліфікаційної роботи, бази практики; ОК дозволяють набути здобувачам softskills внаслідок використання різних методів навчання та волонтерської діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Навчальний план містить нерівномірний розподіл кредитів за семестрами. ЕГ рекомендує у редакції НП 2023 р. максимально сприяти дотриманню законодавства і нормативної бази університету щодо семестрової та річної кількості кредитів. Каталог вибіркових дисциплін містить дисципліни різні за обсягом, а тому ЕГ рекомендує розглянути можливість зазначення у каталозі вибіркових дисциплін переліків відповідно до їх обсягу або ж передбачити у редакції ОП 2023 р. розподіл кредитів за семестрами, які б давали можливість планувати однакові за обсягом вибіркові дисципліни. Рекомендуємо затверджувати ОП або її нову редакцію в установленому порядку до початку вступної кампанії. У робочих програмах деяких ОК не завжди коректно зазначено (а іноді й взагалі відсутні) компетентності, ПРН. ЕГ рекомендує у 2023/2024 н.р. при формуванні робочих програм усунути зазначений технічний недолік.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Чітка структура змісту ОП та освітні компоненти за нею дозволяють досягти заявлених цілей ОП. Здобувачі вищої освіти мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Визначені слабкі сторони в контексті підкритеріїв 2.1, 2.2, 2.5 не перешкоджають досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання і Критерій 2 оцінюємо як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Вся інформація про вступну кампанію до ХНПУ імені Г. С. Сковороди міститься на сайті Приймальної комісії (<http://surl.li/cfmiu>) Зокрема, там опубліковано «Правила прийому зі змінами до Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди у 2022 році [з додатками]» <http://surl.li/gifvk> та «Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2023 році: ключові норми та основні новації». Правила прийому у 2023 році знаходяться на етапі розробки. Інтерв'ювання здобувачів ВО та відповідального секретаря приймальної комісії підтвердило, що правила вступу на ОП за спеціальністю 014.04 Середня освіта (Математика) постійно розміщені на сайті університету. Правила 2022 року є чіткими, зрозумілими, доступними та не містять будь-яких дискримінаційних елементів. З онлайн зустрічі зі стейкхолдерами було з'ясовано, що приймальна комісія працює протягом всього календарного року (наразі – онлайн) і надає абітурієнтам повну інформацію щодо умов вступу. Крім того, у 2022 році на сайті університету була зазначена інформація про можливість одержання ваучера на навчання від Державного центру зайнятості.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Вступати на ОП магістерського рівня мають право особи, які здобули ступінь бакалавра, освітній рівень спеціаліста або ступінь магістра. При цьому конкурсний відбір на ОП здійснюється за результатами ЄВІ з іноземної мови й фахового вступного випробування з математики та методики навчання математики. Програма фахового випробування (2022 р.) щорічно оновлюється (<http://surl.li/gifwg>) і містить питання, які об'єднані в чотири розділи: «Алгебра і теорія чисел», «Геометрія», «Математичний аналіз», «Методика навчання математики». Зокрема, на програмі 2022 року не зазначено дати її схвалення кафедрою математики.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Право на визнання результатів навчання під час академічної мобільності здобувачів ВО, зокрема й ОП, в університеті реалізується через «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)» (<http://surl.li/vhel>), «Порядок реалізації права на академічну мобільність» (<http://surl.li/ekzub>). Підставою перезарахування РН, отриманих в інших ЗВО, є академічна довідка та збіг змісту ОК. Випадків зарахування РН, отриманих під час академічної мобільності на ОП не виявлено. На зустрічах проінформовано, що Олена Колоток перебуває у Лютеранському університеті прикладних наук (Німеччина) онлайн та Орина Чернишова у Вроцлавському університеті (Польща) за програмами академічної мобільності (<http://surl.li/gifxk>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній чи то інформальній освіті в університеті регламентується «Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті», яке знаходиться у вільному доступі на сайті (<http://surl.li/ecfdp>). Згідно з Положенням «визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. Визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом освітньої програми передбачено вивчення певної дисципліни. ... Університет може визнати результати навчання в обсязі не більше 25% відповідної освітньої програми від загального обсягу кредитів...». Результати навчання, отримані в неформальній освіті, враховуються процедурою призначення стипендій здобувачам: якщо вони мають однакові бали, отримані в процесі оцінювання навчальних дисциплін ОП, то бали за неформальну освіту дозволяють уточнити рейтинг успішності кожного здобувача для отримання стипендії. На ОП є приклади зарахування РН, здобутих у неформальній освіті. Так, здобувачі А. Жук були зараховані результати участі в науково-дослідній, громадській роботі та отримання сертифіката поза межами навчального плану ОП «Медіаграмотність для освітян» (Прометеус); здобувачу Д. Добрику було зараховано отримання сертифіката поза межами навчального плану ОП «Академічна доброчесність» (<http://surl.li/gifyx>).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та знаходяться у відкритому доступі й містять особливості ОП, а саме: програма вступних випробувань містить питання не лише фундаментальної математики, але й методики навчання математики. Документально розроблена процедура визнання результатів, отриманих під час академічної мобільності та неформальної/інформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На програмі фахового іспиту відсутня відмітка про її схвалення кафедрою математики. ЕГ рекомендує при формуванні програми фахового іспиту у 2023 р. усунути недосконале технічне оформлення. Академічна мобільність та залучення здобувачів до здобуття компетентностей у неформальній освіті не реалізуються в повному обсязі, тому ЕГ рекомендує впродовж 2023 - 2024 рр. активізувати діяльність щодо залучення здобувачів вищої освіти до програм зовнішньої та внутрішньої академічної мобільності в рамках даної ОП та стимулювати їх участь у неформальній освіті, зокрема через доступні дистанційні платформи.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ вважає, що правила прийому на навчання 2022 року за освітньою програмою є досить чіткими та зрозумілими й враховують особливості освітньої програми. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, а також правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є визначеними та доступними для всіх учасників освітнього процесу. ЕГ зазначає, що в розрізі підкритеріїв 3.3, 3.4 (академічна мобільність не реалізується в повному обсязі та відсутня практика визнання результатів навчання здобутих у неформальній освіті) виявлені недоліки є незначними та не впливають на якість реалізації ОП і даний критерій може бути оцінений на рівні В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Здобуття вищої освіти за ОП «Математика в закладах освіти» здійснюють за двома формами; денною та заочною. Вибір форм здобуття освіти та форм організації освітнього процесу унормовує Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) (<https://cutt.ly/w7hKJy4>). Методи навчання, зазначені у таблиці з відомостей про самооцінювання та відображені у робочих програмах, розміщених на сайті кафедри (<https://cutt.ly/p7zW4MK>), загалом адекватно відповідають освітнім компонентам та сприяють якісному досягненню цілей та програмних результатів навчання, заявлених в ОП. Для досягнення ПРН застосовують як традиційні методи навчання: словесні, наочні, практичні (за ОК 2, 3, 5, 6, 11, 12), так і інтерактивні. Застосування інтерактивних методів навчання (рольові та ділові ігри, ситуаційний метод, робота в малих групах, тренінги, кейс-метод, метод проєктів тощо), наприклад, для досягнення ПРН 2, 3, 7, 8 за ОК 1, ПРН 4 за ОК 10, ПРН 7 за ОК 6, 13, задовольняє вимогам студентоцентрованого підходу та враховує принципи академічної свободи. В умовах дистанційного навчання практикують відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (мультимедійні, веборієнтовані тощо). Для реалізації інтерактивних методів навчання використовують інтерактивну дошку Miro, графічний планшет, математичний додаток GeoGebra тощо. Під час зустрічей з НПП та здобувачами було з'ясовано, що здобувачі освіти вільні у виборі методів навчання, тем для дослідження, на заняттях (наприклад, за ОК 5) практикують виконання завдань з альтернативними способами розв'язування.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформування всіх учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів у ХНПУ здійснюють через офіційні сайти та пряму комунікацію викладачів та здобувачів освіти. На сайті кафедри математики (<https://cutt.ly/t7HcIoL>) у вільному доступі розміщені освітня програма «Математика в закладах освіти» (2020 р., 2021 р., 2022 р.), її проєкт на 2023 р., навчальні плани (2022-2024 н.р.) та додатки до НП, зокрема, у вкладці Навчально-методичне забезпечення освітніх компонент (<https://cutt.ly/p7zW4MK>) наявні навчальні програми, робочі програми та/або силабуси навчальних дисциплін за даною ОП, а також робочі програми та/або силабуси вибіркових дисциплін, програми педагогічної практики у закладах профільної та спеціалізованої середньої освіти, науково-дослідної практики, а також методичні рекомендації щодо підготовки кваліфікаційних магістерських робіт. Ці ж матеріали розміщені на платформі MOODLE, у чому члени ЕГ мали можливість переконаватися під час огляду матеріально-технічної бази. На зустрічі з ЕГ науково-педагогічні працівники запевнили, що всю інформацію стосовно ОК здобувачам освіти надають вчасно. Здобувачі освіти підтвердили, що здебільшого на перших заняттях з дисципліни викладачі інформують їх про мету навчальної дисципліни, її зміст, програмні результати навчання, про порядок і критерії оцінювання, розрахунок балів, форми контролю, а також повідомляють, де можна ознайомитися з відповідними робочими програмами та силабусами. Інформування здобувачів ВО стосовно вивчення навчальної дисципліни є зрозумілим. Також актуальні повідомлення стосовно організації освітнього процесу регулярно розміщують на сторінках соціальних мереж ЗВО.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОП другого рівня вищої освіти університет загалом та кафедра математики зокрема забезпечують відповідне поєднання навчальної та науково-дослідницької діяльності здобувачів. Використання дослідницьких методів передбачено як під час опанування навчальних дисциплін (ОК 10 Методика та методологія наукових досліджень), участі в роботі наукових гуртків «Історія математики», «Олімпіадні задачі», так і у процесі підготовки кваліфікаційної роботи та проходження педагогічної практики у закладах профільної та спеціалізованої середньої освіти (проведення педагогічного експерименту). На кафедрі математики за сприяння ЗВО створено науково-методичні лабораторії «Інтердисциплінарності в освіті» (керівник О.Жерновникова) та «Інноваційної математичної освіти», де здобувачі другого (магістерського) рівня ВО проходять науково-дослідну практику, основною метою якої є набуття здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня навчання досвіду самостійної науково-дослідної роботи та опрацювання методики її проведення. Результати наукових досліджень здобувачів ВО обговорюють на Всеукраїнській науково-методичній конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наумовські читання» (<https://cutt.ly/97cLc5g>) (матеріали конференції за 2022 рік представлені у збірнику тез доповідей (<https://cutt.ly/K7cK5t4>)) та на Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих учених «Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі» (<https://cutt.ly/p7cLoTU>), які проводять на базі фізико-математичного факультету ХНПУ. На зустрічі з ЕГ випускники ОП аспіранти І.Майстрюк, Я. Цись підтвердили свою участь у «Наумовських читаннях» під час навчання в університеті. Прикладом поєднання навчання і дослідження є участь здобувачки О. Бабак у міжнародній навчальній грантовій програмі «Crimes and responsibility – remembrance in the 21st century» (Польща-Німеччина-Україна) (<https://cutt.ly/f7UPyFo>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освітніх компонент відбувається відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності ХНПУ (<https://cutt.ly/w7c9cXz>). На зустрічі з НПП експертною групою з'ясовано, що робочі програми та силабуси щорічно переглядають, оновлюють та затверджують на засіданні відповідної кафедри на поточний навчальний рік. На факультеті згідно «Положення про науково-методичну комісію факультету (у новій редакції)» (<https://cutt.ly/n7nMsFy>) створена комісія з метою оцінювання змісту ОК і розв'язування практичних питань з організації та технологічного забезпечення навчального процесу, впровадження сучасних методів організації навчання. Під час зустрічі з ЕГ Гарант ОП Є. Нелін запевнив, що в оновленні змісту ОП до уваги беруть нормативні документи, які стосуються змін в освітній галузі, зокрема Професійний стандарт вчителя ЗЗСО, Концепцію НУШ, враховують сучасні тенденції розвитку педагогічної науки, запити ринку праці, наукові досягнення як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. Так, з урахуванням сучасних викликів освітньої галузі до ОП введено навчальну дисципліну «Інноваційна педагогіка», зміст якої становлять питання інновацій в освіті, медіаграмотності, кібербезпеки, академічної доброчесності (<https://cutt.ly/o7HGxgF>). Прикладами оновлення змісту ОК є включення до робочої програми ОК 5 «Методика навчання математики у профільній школі» тем, що стосуються НУШ, особливостей проведення ЗНО з математики (впровадження авторського практичного досвіду Є. Неліна). За результатами власних наукових розвідок, міжнародних стажувань були розроблені курси «Освітні програми підготовки вчителя математики в країнах ЄС» (автор О. Жерновникова), «Математична складова дослідження PISA» (автор Ю. Простакова) та включені до переліку дисциплін за вибором здобувачів. Разом з тим, на підставі перегляду робочих програм навчальних дисциплін ЕГ виявлено, що у робочих програмах ОК2, ОК7 у списку рекомендованих джерел наявні дещо застарілі першоджерела; у робочих програмах ОК 2, ОК 9 відсутні посилання на авторський доробок викладачів за відповідними ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Основні напрямки міжнародного співробітництва та партнерства у сфері здійснення освітньої та наукової діяльності задекларовані в Стратегії розвитку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди на 2021-2025 рр. (<https://cutt.ly/N7YzU4C>) (7.3. Міжнародне співробітництво) та конкретизовані в Стратегії інтернаціоналізації Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди (<https://cutt.ly/O7YcT7e>). Під час навчання за даною ОП здобувачів освіти ознайомлюють із сучасними світовими науковими здобутками у математичній та освітній галузях як у процесі вивчення навчальних дисциплін (ОК Вибрані питання алгебри та геометрії, дисципліни вільного вибору «Освітні програми підготовки вчителя математики в країнах ЄС», «Математична складова дослідження PISA»), так і на семінарах та наукових конференціях, у чому на зустрічі з ЕГ заповнили НПП. На сайті університету розміщена інформація про потенційні гранти та стипендії в Європі для студентів та освітян (<https://cutt.ly/G7YVOiV>). ЕГ з'ясувала, що студенти поінформовані про такі можливості. Порядок реалізації проектів встановлює Положення про грантову та проектну діяльність, реалізацію програм національної та міжнародної співпраці, управління коштами грантів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди (<https://cutt.ly/l7YJ1nG>). На зустрічі з експертами О. Жерновникова повідомила, що подано заявку на участь у Програмі ЄС Еразмус+ Жан Моне "Модулі" "Європеїзація підготовки вчителів математики в Україні" (розробники проекту – викладачі кафедри математики О. Жерновникова, О. Чібісов, О. Штонда). Університетом укладено міжнародні договори, угоди, меморандуми про наукове співробітництво, реалізацію програм академічної мобільності (<https://cutt.ly/s7H6X8q>). У рамках реалізації програм міжнародної академічної мобільності здобувачка даної ОП Я. Цись брала участь у стажуванні для магістрів в ГО МФНО м. Люблін (Польща) (сертифікат ES No1836|2020) (<https://cutt.ly/f7UPyFo>). У зв'язку з карантинними обмеженнями стажування відбувалося дистанційно. Також ЕГ вважає позитивною практику участі викладачів, залучених до реалізації ОП, у закордонних наукових стажуваннях. На сайті кафедри математики (<https://cutt.ly/x7USOHN>) у вкладці "Співробітники" розміщена відповідна інформація. Наприклад, на базі Університету Кардинала Стефана Вишинського (UKSW) (Варшава, Польща) та Інституту Міжнародної Академічної і Наукової Співпраці (IIASC, Польща) проходили стажування проф. О.Жерновникова, (2019), доценти Ю.Простакова, О. Проскурня (2019) (зазначено у відомостях про самооцінювання). Інтернаціоналізацію діяльності в ХНПУ забезпечують також вільним доступом НПП та здобувачів ВО до міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних (Scopus, Web of Science).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Університетом укладено міжнародні договори, угоди, меморандуми про наукове співробітництво, реалізацію програм академічної мобільності. ЕГ вважає позитивною практику участі викладачів, задіяних у реалізації ОП, у закордонних наукових стажуваннях та впровадження набутого досвіду в навчальний процес за даною ОП. За результатами власних наукових розвідок, міжнародних стажувань викладачами були розроблені навчальні курси «Освітні програми підготовки вчителя математики в країнах ЄС», «Математична складова дослідження PISA» та включені до переліку дисциплін за вибором здобувачів. Подано заявку на участь у Програмі ЄС Еразмус+ Жан Моне "Модулі" "Європеїзація підготовки вчителів математики в Україні" (розробники проекту – викладачі кафедри математики О. Жерновникова, О. Чібісов, О. Штонда). Впровадження авторського практичного досвіду Є. Неліна по складанню та рецензуванню завдань ЗНО в зміст ОК Методика навчання математики у профільній школі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

У деяких робочих програмах у списку рекомендованих джерел наявні дещо застарілі першоджерела; відсутні посилання на авторський доробок викладачів за відповідними ОК. Рекомендуємо у робочих програмах навчальних дисциплін на 2023-2024 н. р. оновити списки рекомендованих джерел, зазначити посилання на авторський доробок викладачів, які їх забезпечують, за відповідними ОК, та інші інформаційні ресурси.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Експертною групою було з'ясовано, що ОП та освітня діяльність за Критерієм 4 загалом відповідають вимогам. При оцінюванні були взяті до уваги такі показники: організація освітнього процесу за даною ОП відповідає принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу; обрані традиційні та інноваційні методи навчання (рольові та ділові ігри, ситуаційний метод, робота в малих групах, тренінги, кейс-метод, метод проєктів тощо) сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання, заявлених в ОП; здобувачів вчасно в доступній та зрозумілій формі інформують щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання; в університеті напрацьована нормативно-правова база міжнародного співробітництва та партнерства у сфері здійснення освітньої та наукової діяльності; викладачі, залучені до реалізації ОП, беруть участь у міжнародних програмах стажування, оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі освіти. При цьому ЕГ зауважує, що наявна часткова невідповідність підкритерію 4.4, що стосується оновлення робочих програм окремих ОК. Зазначені недоліки не є суттєвими і можуть бути усунені в короткий термін. ЕГ вважає, що ОП відповідає за Критерієм 4 рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У Положенні про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) (<https://cutt.ly/w7hKJu4>) (розділ 8. Організація контролю та оцінка якості навчання) зазначено, що основними видами контрольних заходів в університеті є: вхідний (попередній) контроль; поточний (тематичний) контроль; модульний контроль; підсумковий (семестровий контроль, підсумкова атестація). Їх форми, методи й порядок проведення визначають кафедри. У робочих програмах/силабусах навчальних дисциплін за даною ОП, оприлюднених на сайті кафедри математики (<https://cutt.ly/H7U85bm>), відображені види контролю, форми та методи оцінювання, шкала оцінювання здобувачів за системою ECTS, система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. На підставі аналізу робочих програм ЕГ констатує, що основними видами контролю є попередній контроль з метою встановлення рівня знань, необхідних для успішного опанування дисципліни, поточний контроль, який проводять впродовж усіх занять (усне або письмове опитування; розробка індивідуальних (командних) навчальних проєктів; написання рефератів, есе; виконання самостійної роботи; виконання та презентації ІНДЗ), модульний контроль, що передбачає модульні контрольні роботи та атестації, та підсумковий контроль (залік, екзамен), що відповідає положенню. У робочих програмах також наведено орієнтовний перелік питань для семестрового контролю. В умовах дистанційного навчання практикують комп'ютерне тестування як за допомогою системи дистанційного навчання Moodle, так і на інших освітніх платформах. Під час огляду матеріально-технічної бази викладачі продемонстрували наповненість на платформі Moodle обов'язкових освітніх компонент методичним забезпеченням, що уможливило проведення об'єктивного та неупередженого контролю досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, передбачених відповідними дисциплінами, а також результати проведеного контролю. На зустрічі з ЕГ здобувачі освіти підтвердили, що на початку навчального семестру (на перших заняттях) викладачі ознайомлюють їх з формами контрольних заходів, критеріями оцінювання, рейтинговою накопичувальною системою оцінювання, та запевнили, що вони є зрозумілими для них, сприяють чіткому уявленню оцінювання досягнень ПРН. Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт наведені у Методичних рекомендаціях щодо підготовки кваліфікаційних магістерських робіт зі спеціальності «014 Середня освіта (Математика)» (<https://cutt.ly/x7ICflg>). На думку ЕГ, сплановані, систематичні та різноманітні контрольні заходи дозволяють комплексно перевірити досягнення програмних результатів навчання за кожною навчальною дисципліною ОП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за ОП відсутній. Формою атестації здобувачів вищої освіти за ОП «Математика в закладах освіти» другого (магістерського) рівня вищої освіти є захист кваліфікаційної роботи (третій семестр). Терміни проведення атестації визначені відповідними навчальними планами для денної та заочної форм навчання (<https://cutt.ly/j7IkaJ5>). Порядок організації та проведення атестації регламентують Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) (<https://cutt.ly/w7hKJu4>) (п. 8.6), Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» (<https://cutt.ly/y7U2YVr>), Положення про кваліфікаційну роботу здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди (у новій редакції) (<https://cutt.ly/W7Igc7w>). Ці положення розміщені у вільному доступі на сайті університету. ЕГ з'ясовано, що кваліфікаційні роботи перед захистом проходять перевірку на наявність текстових запозичень відповідно до Порядку перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти на наявність текстових запозичень (<https://cutt.ly/S7Izrgj>). Під час інтерв'ювання випускників за даною ОП було підтверджено, що всі кваліфікаційні роботи проходили відповідну перевірку, причому у випадку перевищення допустимої норми запозичень (до 30%) є можливість доопрацювати роботу; повторна перевірка є платною. На запит ЕГ було надано довідки, що підтверджують перевірку кваліфікаційних робіт на рівень текстових запозичень (<https://drive.google.com/drive/folders/1WYgHwLIF8pJDC1ngycHUgdyceSEHYTNGT>). Після публічного захисту усі кваліфікаційні роботи розміщують у репозитарії університету (<https://cutt.ly/p7Icz7d>) за рекомендацією наукового

керівника. Здобувачі першого року навчання за даною ОП повідомили, що вони поінформовані про процедури такої перевірки.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури організації та проведення контрольних заходів унормовують Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ <https://cutt.ly/w7hKJu4> (розділ 8. Організація контролю та оцінка якості навчання), Положення про проведення ректорських контрольних замірів знань здобувачів вищої освіти <https://cutt.ly/97Uo08m>, які розміщені на сайті університету у вільному доступі. Під час спілкування ЕГ з адміністрацією факультету з'ясовано, що в умовах воєнного стану ректорський контроль не проводиться. На зустрічі з ЕГ здобувачі ВО запевнили, що вони ознайомлені з процедурами проведення контрольних заходів, можливостями оскарження їх результатів, їх повторного перекладання. Іспити з ОК приймають два науково-педагогічні працівники. На семестровій атестації обов'язково присутні представники від студентської молоді, списки яких складає спілка студентів і молоді факультету та за підписом голови спілки студентів і молоді факультету подає до деканату. Про дотримання цієї процедури ЕГ запевнили як представники студентського самоврядування, так і адміністрація факультету. Хоча за цим же Положенням (п. 8.1.6) присутність здобувачів вищої освіти при виставленні семестрового заліку не обов'язкова. Викликає сумнів доцільність вимоги обов'язкової присутності представників від студентської молоді на семестровій атестації, зокрема, в умовах дистанційного навчання. Натомість тим же Положенням не передбачена присутність представників студентського самоврядування під час перекладання екзамену у разі отримання оцінки «незадовільно». Дні для ліквідації академічних заборгованостей визначаються в розкладі екзаменаційної сесії. Слід зазначити, що на ОП не практикують залучення зовнішніх стейкхолдерів до участі у підсумковій атестації. Центр забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/57Pooip>) та Відділ менеджменту і моніторингу діяльності університету (<https://cutt.ly/O7Ppv8u>) проводять опитування здобувачів ВО щодо чіткості та зрозумілості правил проведення контрольних заходів, критеріїв оцінювання навчальних досягнень. Принципи професійної етики, яких дотримується ЗВО у своїй діяльності, задекларовані в Етичному кодексі ХНПУ (<https://cutt.ly/M7ORuNH>). Конфлікти, що виникають у сфері забезпечення дотримання академічної доброчесності, вирішує комісія з етики та управління конфліктами згідно з процедурами визначеними у Положенні про комісію з етики та управління конфліктами (<https://cutt.ly/K7IotQP>). Інформування здобувачів ВО про роботу комісії здійснюють через сайт університету, деканати та кураторів академічних груп. Випадків конфліктних ситуацій під час проведення контрольних заходів за даною ОП не було. ЕГ вважає, що процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження є прийнятними для всіх учасників освітнього процесу та можуть бути визначені як об'єктивні. Разом з тим рекомендує не вимагати обов'язкової присутності представників студентського самоврядування на семестровій атестації.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Загальні засади академічної доброчесності, норми, якими мають керуватися та неухильно дотримуватися всі учасники освітнього процесу університету під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності, встановлює Кодекс академічної доброчесності (<https://cutt.ly/57IN8yD>). Питаннями порушення норм Кодексу академічної доброчесності в університеті опікується відповідна комісія (<https://cutt.ly/l7IomZz>). Питання академічної доброчесності широко популяризують серед здобувачів освіти та академічного персоналу. Вони є предметом обговорення на засіданнях кафедри математики. На зустрічі ЕГ з НПП викладачі повідомили, що практикують тематичні лекції, присвячені зазначеній проблематиці. На запит ЕГ директор наукової бібліотеки надала інформацію про проведені заходи зі здобувачами даної ОП щодо популяризації академічної доброчесності (<https://cutt.ly/I7Jnby2>). Перевірку наукових праць НПП, конкурсних та кваліфікаційних робіт, тез, статей здобувачів вищої освіти на академічний плагіат у ЗВО здійснюють безоплатно за допомогою системи Unicheck (<https://unicheck.com>), використання якої регламентовано відповідними наказами та угодами університету. Під час інтерв'ювання представників студентського самоврядування голова студентського наукового товариства університету повідомила, що питаннями популяризації принципів академічної доброчесності опікуються Група сприяння академічній доброчесності та Рада молодих учених. За підтримки Ради молодих учених у ХНПУ проводиться Всеукраїнська науково-практична конференція «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених» <https://cutt.ly/E7PwTi2>, одна із секцій якої присвячена питанням академічної доброчесності, а також конкурс «Моя академічна доброчесність», за результатами якого випускають збірник есе та розміщують у репозитарії університету. Також інформацію про дотримання академічної доброчесності поширюють через соціальні мережі.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наповненість на платформі Moodle курсів з обов'язкових освітніх компонент методичним забезпеченням. Популяризація принципів академічної доброчесності через Групу сприяння академічній доброчесності (проведення конкурсу «Моя академічна доброчесність», за результатами якого випускають збірник есе) та Раду молодих учених (проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», одна із секцій якої присвячена питанням академічної доброчесності).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

На ОП не практикують залучення зовнішніх стейкхолдерів до участі у підсумковій атестації. Рекомендуємо на 2023-2024 н.р. включити до складу екзаменаційної комісії зовнішніх стейкхолдерів. ЕГ вважає недоцільною обов'язкову присутність на всіх видах семестрового контролю представників студентського самоврядування. Рекомендуємо впродовж 2023-2024 н.р. узгодити процедури організації семестрового контролю: не вимагати обов'язкової присутності представників студентського самоврядування на семестровій атестації, натомість залучати їх до роботи апеляційної комісії.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Експертною групою з'ясовано, що ОП та освітня діяльність за Критерієм 5 загалом відповідають вимогам: види контролю, форми та методи оцінювання, система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, відображені у робочих програмах/силабусах навчальних дисциплін за даною ОП, є чіткими та зрозумілими; здобувачі освіти ознайомлені з процедурами проведення контрольних заходів, можливостями оскарження їх результатів; форми та терміни проведення підсумкової атестації відповідають нормативній документації університету; у ЗВО широко популяризують принципи академічної доброчесності та дотримуються їх; за допомогою системи Unicheck надається можливість безоплатної перевірки наукових праць НПП, конкурсних та кваліфікаційних робіт, тез, статей здобувачів вищої освіти на академічний плагіат. Однак, має місце часткова невідповідність підкритерію 5.3 стосовно процедур проведення контрольних заходів, залучення до участі в них представників студентського самоврядування, роботодавців. Найявні недоліки не впливають на якість ОП та можуть бути усунені у короткий термін. ЕГ вважає, що ОП відповідає за Критерієм 5 рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз інформації, поданої у відомостях про самооцінювання (таблиця 2) стосовно кадрового складу НПП, залучених до реалізації даної освітньої програми, дозволяє зробити висновок, що їх академічна та професійна кваліфікація відповідає освітнім компонентам та забезпечує досягнення визначених ОП цілей та ПРН. Реалізацію ОП здійснюють 10 науково-педагогічних працівників за основним місцем роботи (100%), серед яких докторів наук, професорів/доцентів - 2 (20%), кандидатів наук, професорів/доцентів - 7 (70%), та один науково-педагогічний працівник - старший викладач (10%), що відповідає п.35 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами). У статевому відношенні викладацький склад розподілений наступним чином: жінок - 7 (70%), чоловіків - 3 (30%). Академічна кваліфікація викладачів підтверджена наявністю вищої освіти за фахом, відповідного наукового ступеня, вченого звання, науково-методичних публікацій за тематикою, дотичною до ОК. У робочих програмах та/або силабусах ОК1, ОК 3, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 10 у списку рекомендованих джерел та інформаційних ресурсів наведені відповідні посилання на авторський доробок. За результатами аналізу відомостей про самооцінювання (таблиця 2) ЕГ відмічає наявність у викладачів С.Васильєвої, І. Сірої, О. Жерновникової публікацій у міжнародних наукометричних базах Scopus та/або Web of Science та інших міжнародних та вітчизняних фахових виданнях. Гарант ОП Є. Нелін є автором підручників, навчальних посібників, дидактичних розробок з математики (алгебри, геометрії) для ЗЗСО, наукових статей, що стосуються актуальних питань методики навчання математики профільної школи. На сайті кафедри математики у вкладці «Співробітники» (<https://cutt.ly/d5fГРМо>) у вільному доступі розміщена інформація про викладачів кафедри, задіяних у реалізації ОП, зокрема посилання на їх наукометричні профілі (Google Scholar, Scopus, Web of Science, Orcid). Разом з тим, ЕГ рекомендує активізувати публікаційну діяльність науково-педагогічних працівників, що забезпечують реалізацію ОП, за тематикою, дотичною до відповідних ОК.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів унормовує Положення про конкурсний відбір та призначення на посади науково-педагогічних працівників Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (<https://cutt.ly/Q7c3kVp>). Відповідно до цього Положення конкурс на заміщення посади НПП оголошує ректор, про що видається наказ. На даний момент на сайті університету розміщено Наказ 45-од від 04 квітня 2023 р. «Про оголошення конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників» (<https://cutt.ly/A7FIIIIt>). Оголошення про його проведення, терміни й умови проведення публікують на офіційному вебсайті університету. Строк подання заяв та документів для участі в конкурсі становить один місяць від дня опублікування оголошення про конкурс. Основними засадами конкурсного добору є відкритість, гласність, законність, доброчесність, колегіальність прийняття рішень, незалежність, об'єктивність, неупереджене ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. У Положенні про конкурсний відбір чітко прописані кваліфікаційні вимоги до претендента на вакантну посаду НПП. До уваги береться: освіта, науковий ступінь, вчене звання, кількість та якість наукових та навчально-методичних праць; підвищення кваліфікації за останні 5 років. Відповідність особи умовам оголошеного конкурсу встановлює Конкурсна комісія, утворена в день оголошення конкурсу. Персональний склад Конкурсної комісії затверджує ректор, про що видається відповідний наказ. Кандидатури претендентів на заміщення вакантних посад НПП, які допущені Конкурсною комісією до участі у конкурсі, обговорюють на засіданні відповідної кафедри. Предметом обговорення претендентів на посаду викладача, старшого викладача, доцента, професора є звіт про роботу претендентів за попередній період (незалежно від посади, якщо вони працювали в Університеті). Як засвідчила старший інспектор відділу кадрів Н. Горькова на зустрічі з ЕГ, саме професіоналізм претендентів на вакантні посади та їх спроможність забезпечити якість викладання відповідно до цілей ОП є вирішальними для результатів конкурсного відбору. Під час інтерв'ювання НПП запевнили, що вони ознайомлені з відповідними вимогами до кандидатів на посади й підтверджують, що конкурсний відбір викладачів здійснюється прозоро. Відповідність вимогам є запорукою забезпечення необхідного рівня їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. Кількісний та якісний склад НПП, задіяних в реалізації ОП, відповідає запитам ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Взаємовідносини між роботодавцями та учасниками освітнього процесу щодо створення та реалізації освітніх програм визначає Положення про стейкхолдерів освітніх програм ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<https://cutt.ly/X7Sh6Xb>). Роботодавців залучають до перегляду ОП, організації освітнього процесу та його удосконалення. Зокрема, під час проведення курсів підвищення кваліфікації в Харківській академії неперервної освіти Гарант ОП Є. Нелін проводить інтерв'ювання освітян стосовно їх пропозицій по оновленню ОП, змісту ОК з урахуванням сучасних тенденцій розвитку освітньої галузі. До складу проєктної групи входить Ю. Єременко – директор КЗ «Харківський фізико-математичний лицей № 27 Харківської міської ради Харківської області». До рецензування ОП долучилися представники як академічної спільноти (В. Прошкін – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри комп'ютерних наук і математики факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Б.Грінченка), так і роботодавці (Н. Клименко – директор Харківської гімназії №47 Харківської міської ради Харківської області). Роботодавці долучають до організації та проведення педагогічної практики у закладах профільної та спеціалізованої середньої освіти безпосередньо на базах практики, про що свідчать угоди, розміщені на сайті кафедри математики <https://cutt.ly/Q7FyZ7L>. Професіоналів-практиків запрошують до участі у підсумкових конференціях. За покликанням (<https://cutt.ly/g7Fwkom>) розміщено фотозвіт про практику студентів, участь у підсумковій конференції Л. Шитикової, Героя України, заслуженого учителя, учителя-методиста з математики гімназії № 47 м. Харкова. Вчителі шкіл, де студенти проходили практику, виступають рецензентами магістерських кваліфікаційних робіт. Таким чином, співпраця ЗВО та безпосередньо кафедри математики з роботодавцями уможливорює взаємообмін між науково-методичними здобутками викладачів кафедри та практичними технологіями навчання вчителів-практиків ЗЗСО, що сприяє врахуванню потреб ринку праці.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО сприяє залученню професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення аудиторних занять. Такі заходи передбачені Положенням про організацію та проведення гостьових лекцій у ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<https://cutt.ly/a7SkWVf>). Як зазначено у відомостях про самооцінювання, «вчитель-методист, Герой України Шитикова Л.О. була залучена до проведення аудиторних занять і проводила цикл онлайн занять «Система підготовки вчителя до уроків математики». Також вчитель – переможець міського конкурсу "Кращий дистанційний курс" - Безкоровайна С.М. (Харківська гімназія 169) провела цикл занять з розробки дистанційних курсів з математики». Однак, ЕГ зауважує, що під час зустрічей з різними фокус-групами інших підтверджень залучення представників роботодавців до проведення аудиторних занять не встановлено. Разом з тим, як поінформувала О. Жерновникова на зустрічі ЕГ з НПП, кафедра математики залучає здобувачів освіти до заходів, організованих за сприяння інших ЗВО, у яких беруть участь вітчизняні та зарубіжні провідні науковці, професіонали-практики. Так, 02.03.2023 року за сприяння кафедри математики та методики її навчання

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка у межах ОК «Методологія та методика наукових досліджень» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Математика в закладах освіти» відбулася гостьова лекція з професором математики Північно-західного університету (Northwestern University, Evanston Illinois) Borisom Tsyganom (допис від 02.03.2023 (<https://www.facebook.com/groups/200513794357959/>)). 23.03.2023 викладачі кафедри математики та здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти за даною ОП взяли участь у засіданні ГО «Міжнародна асоціація дослідників з дидактики математики». Із доповіддю «Математичні компетентності учнів при вивченні дисципліни «Комп'ютерне моделювання та ІТ» виступив К. Харізанов, доцент Шуменського університету імені єпископа Костянтина Преславського (Болгарія) (допис від 23.02.2023 (<https://www.facebook.com/groups/200513794357959/>)). На зустрічі з ЕГ здобувачі освіти підтвердили свою участь у цих заходах.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У Програмі реалізації Концепції розвитку педагогічної освіти у ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<https://cutt.ly/27ScTvM>) зазначено, що професійний розвиток НПП університету є обов'язковим, ґрунтується на принципах прогностичності та випереджального характеру; інноваційності та практичної спрямованості; індивідуалізації та диференціації підходів до професійного розвитку; відкритості та дотримання положень академічної доброчесності. Умови підготовки та підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів визначені Колективним договором між адміністрацією та трудовим колективом ХНПУ імені Г.С.Сковороди на 2021-2025 роки (<https://cutt.ly/97Sxy1v>). ХНПУ укладено угоди про співпрацю з вітчизняними ЗВО, організаціями та установами, договори про стажування науково-педагогічних працівників, а також міжнародні договори, угоди, меморандуми (<https://cutt.ly/s7Svyur>), розроблено Положення про стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників на платформі дистанційної освіти MOODLE (<https://cutt.ly/X7Sliq9>). НПП беруть участь у щорічних курсах підвищення кваліфікації, програмах стажування як на базі університету, так і в інших вітчизняних та закордонних ЗВО. Безкоштовне стажування в університеті з курсу «Робота СДО MOODLE» пройшли викладачі О. Жерновникова, О. Довженко, Т. Дейніченко, Ю. Простакова. З метою забезпечення належного рівня володіння іноземною мовою НПП в університеті діють мовні курси підготовки до складання тесту на визначення рівня володіння іноземною мовою. Викладачі О. Жерновникова, Г. Корж, Ю. Простакова, О. Проскурня, залучені до реалізації даної ОП, за результатами тестування отримали сертифікати про володіння англійською мовою на рівні B2. Впродовж 2018-2022 рр у межах укладених угод підвищення кваліфікації на базі профільних кафедр навчальних закладів України, зокрема ХНУ імені В.Н. Каразіна, ТНПУ імені Володимира Гнатюка, пройшли Є. Нелін, О. Жерновникова, І. Сіра, Л. Остапенко, О. Довженко, О. Чібісов. За програмою «Академічна доброчесність» наукове стажування для освітян (6 кредитів ECTS) пройшла Г. Корж (2021). Викладачі, залучені до реалізації ОП, активно долучаються до міжнародних зростань (О. Жерновникова, І. Сіра, О. Довженко, О. Гуліч, О. Чібісов, В. Москаленко). ЗВО сприяє професійному зростанню НПП через можливість навчання в аспірантурі та докторантурі університету. Професійному розвитку викладачів сприяє також їх участь у журі Всеукраїнського конкурсу «Вчитель року» на різних його етапах (Є. Нелін, Ю. Простакова, О. Жерновникова). Під час інтерв'ювання НПП запевнили членів ЕГ, що набуті професійні компетентності сприяють удосконаленню освітнього процесу, оновленню змісту ОК. В університеті відповідно до Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/b7S6pcw>) передбачена процедура щорічного оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників. Результати такого оцінювання за 2021-2022 н.р. оприлюднені на офіційному вебсайті університету (<https://cutt.ly/57S75hI>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Процедури стимулювання розвитку та удосконалення професійної майстерності співробітників університету, заохочення їх до ініціативної, ефективної і плідної праці з метою покращення якості освітнього процесу, підвищення ролі науково-дослідної, навчальної, виховної роботи урегульовує Положення про систему та види заохочень Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (<https://cutt.ly/j7h02GO>). За сумлінне виконання трудових обов'язків, високий професіоналізм, успіхи в удосконаленні освітнього процесу, за активну громадську діяльність та за інші досягнення в університеті застосовують як моральні (грамоти, подяки, присвоєння почесних звань, нагородження медалями), так і матеріальні види заохочень. Серед працівників кафедри математики І.Сіра нагороджена медаллю «Г.С. Сковорода» (2017), яка є найвищою нагородою Університету, Є. Нелін за поданнями ЗВО нагороджений знаками МОН України «Василь Сухомлинський» (2006) та «За наукові досягнення» (2009), О. Жерновникова нагороджена Грамотою Національної академії педагогічних наук України (2022), грамотами ХНПУ імені Г.С. Сковороди нагороджені О. Жерновникова, Т.Дейніченко, І.Сіра та ін. (<https://cutt.ly/r7DEARi>). На зустрічі 2 НПП повідомили, що з нагоди державних свят, дня науки, дня працівників освіти, з нагоди ювілеїв в університеті здійснюють преміювання. Так, у грудні 2022 року всі викладачі кафедри отримали грошові премії. З метою підвищення престижу наукової, інтелектуальної, творчої, педагогічної діяльності викладачів університету, стимулювання науковців та співробітників до систематичного самовдосконалення у ЗВО проводять конкурс «Людина року» (<https://cutt.ly/37DAXcL>). Переможцями конкурсів були Є. Нелін (2002, 2014) у номінації «Кращий науковець університету», конкурсу «Видатні жінки Сковородинівського університету О. Жерновникова (2022) у номінації «Жінка в науці», І. Сіра (2022) у номінації «Жінка в адміністративному житті».

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Гарант ОП Є. Нелін є автором підручників, навчальних посібників, дидактичних розробок з математики (алгебри, геометрії) для ЗЗСО. Наявність у викладачів С.Васильєвої, І. Сірої, О. Жерновникової публікацій у міжнародних наукометричних базах Scopus та/або Web of Science В університеті діють мовні курси підготовки до складання тесту на визначення рівня володіння іноземною мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У 2023-2024 н.р. ЕГ рекомендує посилити публікаційну активність відповідно до ОК, науково-педагогічним працівникам, що забезпечують їх реалізацію. На даній ОП потребує активізації практика залучення роботодавців безпосередньо до проведення аудиторних занять у межах окремих навчальних дисциплін. Рекомендуємо при плануванні навчального навантаження на 2023-2024 н.р. передбачити можливості для залучення представників роботодавців, зовнішніх професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема до проведення аудиторних занять.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП «Математика в закладах освіти» другого (магістерського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 6. При оцінюванні були взяті до уваги такі позитивні практики: НПП, задіяні в реалізації ОП, мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію, систематично беруть участь у щорічних курсах підвищення кваліфікації, програмах стажування у вітчизняних та закордонних ЗВО; гарант ОП є автором підручників, навчальних посібників, дидактичних розробок з математики (алгебри, геометрії) для ЗЗСО; університет сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми підвищення кваліфікації, мовні курси англійської мови, стимулює його засобами моральних та матеріальних заохочень. ХНПУ періодично залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, професіоналів-практиків, експертів освітньої галузі. Однак, має місце часткова невідповідність підкритеріям 6.1, 6.4, оскільки потребують активізації наукова активність НПП та практика залучення роботодавців безпосередньо до проведення аудиторних занять в межах окремих навчальних дисциплін. Наявні недоліки не впливають на якість ОП та можуть бути усунені у короткий термін. ЕГ вважає, що ОП відповідає за Критерієм 6 рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ ознайомилася з відеороликом, зокрема із матеріально-технічними ресурсами, які були продемонстровані гарантом ОП та викладачами кафедри (<http://surl.li/gjgzi>), відповідно ЕГ переконалася у відповідності зазначеної інформації у відомості про самооцінювання: «На факультеті для забезпечення освітньої програми використовуються сучасні кабінети інформатики й математики та музей історії науки, 5 мультимедійних лабораторій, сучасне обладнання (мультимедійні та інтерактивні дошки) (<https://cutt.ly/T7KjoiG>). З кожної дисципліни ОП викладачі факультету розробляють підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, зокрема (<http://surl.li/gjhzx>). Площа навчальних приміщень, де здійснюється підготовка за ОП Математика в закладах освіти – 3910,1 кв.м.; працює наукова бібліотека, яка містить 6 читальних залів на 324 місця; функціонує база спортивного комплексу (15 спортивних залів загальною площею 3244,7 кв.м; 1 стадіон загальною площею 12577 кв.м; спортивні майданчики – 8346,5 кв.м; корти – 648 кв.м (1200 кв.м.); навчально-спортивний табір «Гайдари», лижна база «Сокольники» дозволяють організувати відпочинок та оздоровлення здобувачів; культурно-масові заходи проводяться в актових залах ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Наявністю соціальної інфраструктури дозволяє забезпечувати соціальні потреби учасників освітнього процесу: три гуртожитки; міська студентська поліклініка надає медичне обслуговування здобувачам; у навчальних корпусах функціонують їдальні та буфети». Для людей з обмеженими можливостями забезпечено доступ до корпусів та аудиторій. Здобувачі вищої освіти можуть проживати в гуртожитках, де соціально-побутові умови відповідають санітарним нормам. Також в університеті наявний «Дитячий універ» - місце, де здобувачі, які мають дітей, мають можливість залишити їх там на період занять. Навчальний процес відбувається на платформі Moodle, також частково з використанням Google Classroom та комунікаційних каналів Google Meet та

Zoom. Функціонування цих платформ та сервісів забезпечується фізично розташованими серверами університету, але з воєнним станом дані зберігаються на хмарних серверах.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Результати онлайн співбесід зі студентами та науково-педагогічними працівниками дозволили зробити висновок, що учасники освітнього процесу мають безкоштовний доступ до всіх необхідних компонентів інфраструктури та інформаційних ресурсів закладу, що стосуються навчання, викладання та/або наукової діяльності в рамках освітньої програми. Зокрема, доступні безкоштовне підключення до мережі WI-FI та використання системи «Unicheck» для перевірки на плагіат курсових робіт, статей та тез(<https://cutt.ly/w7Kjkrс>). Університет забезпечує повний безкоштовний доступ для студентів та викладачів до всіх навчальних приміщень, включаючи лекційні та аудиторні приміщення, спеціалізовані кабінети комп'ютерної техніки, бібліотеку та спортивну залу. Студенти мають можливість безкоштовно приєднатися до різних гуртків та спортивних секцій (<https://cutt.ly/c7KjmSl>), які працюють у закладі. Крім того, в університеті діє студентське самоврядування(<https://cutt.ly/37KjRlM>), яке сприяє розвитку демократичних цінностей та лідерських якостей, а також надається можливість брати участь у наукових заходах та конкурсних програмах наукових робіт. Також доступні наукометричні бази Web of Science, Scopus та Science Direct. Загалом, здобувачі вищої освіти можуть бути активними суб'єктами освітнього процесу завдяки вчасному інформуванню та прозорості діяльності університету.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В університеті проводяться різноманітні заходи, що спрямовані на забезпечення безпеки студентів: проводяться онлайн опитування, функціонує пункт медичної допомоги. Крім того, Харківський національний педагогічний університет докладає зусиль, щоб забезпечити психологічний супровід для всіх учасників навчального процесу, особливо під час дистанційного навчання — діяльність Психологічної служби. Також для інтегрованого навчання студентів з ООП діє Центр інклюзивної освіти (<https://cutt.ly/77KjP1L>). Функціонує також Комісія з етики та управління конфліктами, з розгляду випадків булінгу та мобінгу та із запобігання та протидії дискримінації. Відеоматеріал (<https://cutt.ly/C7KjBHN>) демонструє, що інфраструктура університету дозволяє забезпечити фізичний розвиток тіла. Проводяться регулярні опитування серед студентів у межах факультету та університету (<https://cutt.ly/a7KjozA>). З опитувань здобувачів у ході онлайн-зустрічей з'ясовано, що відбувається швидка реакція на виявлення недоліків чи надання пропозицій. Загалом в університеті панує демократична атмосфера, яка сприяє реалізації ОП

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Університет надає освітню підтримку студентам, де вони можуть знайти інформацію про дистанційну освіту, дисципліни за вибором, студентські організації, спортивні секції та розклад занять (<https://cutt.ly/c7Kj3nB>). Деканат висвітлює повною мірою організаційні аспекти щодо освітньої діяльності (<https://cutt.ly/q7Kj6Oy>) кафедрою, де здобувачі можуть знайти всю необхідну інформацію щодо освітньої програми, практики. Із заходами від кафедри математики можуть безпосередньо ознайомитися на сайті або у соціальних мережах (<https://cutt.ly/e7KkwRf>). Студенти, які навчаються за даною ОП, взаємодіють з НПП, щоб обговорювати організаційні питання, такі як графік освітнього процесу, розклад занять, практики, консультації з підготовки кваліфікаційної роботи. Комунікація відбувається як особисто, так і у групі, а також через електронну пошту, Viber та Telegram. Здобувачі вищої освіти можуть отримати соціальну підтримку, зокрема, через надання академічних і соціальних стипендій, переведення на навчання за кошти бюджету, забезпечення місць у гуртожитках, психологічну підтримку, допомогу в працевлаштуванні (<https://cutt.ly/C7KkpOX>) та членство у профспілкових організаціях (<https://cutt.ly/N7KkdVh>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ході відеотрансляції ЕГ встановила, що в закладі освіти, зокрема й при вході в навчальний корпус, наявні пандуси для осіб з інвалідністю. Також в університеті діє Навчально-методичний інклюзивний центр (<https://cutt.ly/37Kkhth>), який проводить інформаційно-просвітницькі заходи, складає індивідуальні навчально-реабілітаційні програми, реалізує та інформує про права для здобувачів з ООП. При онлайн-зустрічі керівник даного центру Олена Казачінер підтвердила активну його діяльність. Зараз на даній ОП немає студентів з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Студенти на даній ОП зазначили про довірливу атмосферу між ними та викладачами кафедри, що забезпечує запобігання конфліктних ситуацій. Університет має розроблене нормативно-правове забезпечення, якого дотримуються учасники освітнього процесу під час реалізації ОП, включаючи: Положення про запобігання і протидію дискримінації та сексуальним домаганням (<https://cutt.ly/87KkldC>), також діє Комітет із запобігання і протидії дискримінації та сексуальним домаганням, Етичний кодекс(<https://cutt.ly/t7Kkscip>), також створена Комісія з етики та управління конфліктами. На сайті університету є контакти, за якими можна звернутися у разі потреби (<https://cutt.ly/Y7Kkbf7>). На сайті університету в розділі «Контактна інформація» також розміщені контакти інстанцій: Протидія булінгу в університеті, Питання академічної етики та академічної доброчесності, а також Ректора та телефон довіри (<https://cutt.ly/X7KkmFX>). У ХНПУ розроблено антикорупційну програму на 2023 рік (<https://cutt.ly/l7KkRie>). У внутрішніх документах зазначено процедури вирішення ситуацій щодо виявлення корупції з можливістю подання відповідної заяви на email: anti-corruption@hnpu.edu.ua. З метою запобігання конфліктних ситуацій проводились тематичні кураторські години, соціально-психологічні тренінги та опитування. Опитані студенти, випускники та викладачі зазначають, що на даній ОП конфліктних ситуацій не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У ХНПУ імені Г.С. Сковороди якісно наповнено курси на платформі Moodle: навчально-методичні матеріали, література, записи відеолекцій, посилання на нормативну базу, яка використовується при опануванні відповідного ОК тощо. Позитивною практикою є функціонування Психологічної служби та Центру інклюзивного навчання в ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Фахівці Психологічної служби надають студентам підтримку та допомогу у розв'язанні різноманітних питань, пов'язаних з освітою та особистим життям. Це дозволяє студентам зосередитися на навчанні та підвищити якість своєї освіти. Центр інклюзивного навчання забезпечує доступність освіти для людей з обмеженими можливостями та їх інтеграцію в освітній процес. Крім того, в університеті створено «Дитячий універ» - місце, де здобувачі з дітьми мають можливість залишити їх там на період занять.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ рекомендує перевести ведення сайту кафедри математики з бази GoogleSites на університетський хостинг з метою забезпечення більш високого рівня безпеки, доступності та контролю над даними, що дозволить забезпечити більшу ефективність та надійність роботи вебсайту.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ не було виявлено значних недоліків за критерієм щодо освітнього середовища та матеріальних ресурсів забезпечення освітньої програми. Однак, ЕГ рекомендує передбачити анонімне звернення до відповідальних осіб у разі виникнення конфліктних ситуацій. Враховуючи зазначені недоліки в розрізі підкритерію 7.1, ЕГ вважає, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ було з'ясовано, що ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Вони регулюються нормативними документами:

«Положенням про освітню програму ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<https://cutt.ly/n7KkIdL>), «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди» (<https://cutt.ly/k7KkPis>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди» (<https://cutt.ly/c7KkSx4>) Експертна група виявила під час візиту, що розробка освітньої програми проводилась за участю проектної групи, яка враховувала пропозиції різних зацікавлених сторін (включаючи аналіз рецензій, форму зворотного зв'язку, результатів анкетування та пропозицій різних стейкхолдерів), які обговорювались на засіданнях кафедри (<https://cutt.ly/D7KkGYv>). Для проведення моніторингу ОП використовують опитування здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів (<https://cutt.ly/w7KkKjC>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Оскільки проєкт ОП розміщений на сайті кафедри (<https://cutt.ly/J7KkVen>), студенти можуть надати свої пропозиції до ОП та оцінити її в опитуванні. В ході зустрічей ЕГ переконалася у відповідності зазначеної інформації у відомостях про самооцінювання ОП: «Здобувачі беруть участь у затвердженні ОП на засіданнях Вченої ради університету і факультету, входять до складу проектної групи ОП, беруть участь в анкетуваннях (http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Fiziko_matematichnij/Rezultaty_otsiniuvannia_osvitnoho_protsestu_matematyka_v_zakladakh_osvity_2022.pdf), подають пропозиції через електронну форму «Зворотний зв'язок» <https://cutt.us/Ltq15>. Так, Н.Сидоренко на засіданні проектної групи запропонувала надавати здобувачам відеолекції за ОК для асинхронного навчання в умовах воєнного стану. О.Бабак висловила пропозиції: навчити працювати з репозитарієм університету. Пропозиції здобувачів було враховано та створено групу в месенджері для підвищення рівня обізнаності здобувачів про діяльність двох науково-методичних лабораторій, наукових гуртків, проведення круглих столів, гостьових лекцій.» Залучення студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення унормоване «Положенням про Спільку студентів і молоді Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди» (<https://cutt.ly/j7Kk1CC>) Студентський парламент є головним внутрішнім стейкхолдером освітніх програм університету, тому що передбачає обговорення освітніх програм здобувачами вищої освіти. У ході опитування під час онлайн-візиту ЕГ підтвердила, що виносяться на обговорення і обґрунтовуються пропозиції щодо удосконалення ОП на засіданнях науково-методичної комісії факультету і Раді фізико-математичного факультету.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ході зустрічей ЕГ переконалася у відповідності зазначеної інформації у відомості про самооцінювання: «Свої пропозиції щодо якісної реалізації ОП «Математика в закладах освіти» та її удосконалення роботодавці висловлюють у відгуках та рецензіях на ОП (Ніна Клименко – Харківської гімназії №47 Харківської міської ради Харківської області), під час обговорення та аналізу проєкту ОП на засіданні проектної групи, вчитель математики Катерина Гороховатська запропонувала ввести вибірккову дисципліну, яка б формувала у здобувачів освіти інклюзивну компетентність та навички роботи з дітьми з ООП на уроках математики - «Спеціальні методики навчання математики» (протокол засідання проектної групи за ОП «Математика в закладах освіти №4 від 18.02.2022»)). Під час онлайн-зустрічі з керівництвом університету та роботодавцями ЕГ переконалася в тому, що дійсно існує співпраця та залучення роботодавців до періодичного перегляду освітньої програми. Положення про стейкхолдерів освітніх програм (<https://cutt.ly/u7Kk9vT>) визначає процедури залучення роботодавців до перегляду та забезпечення якості ОП як партнерів (зовнішніх та внутрішніх). Для поліпшення якості освітньої програми також зібрано пропозиції від роботодавців і через особисте спілкування. Роботодавці не лише пропонують студентам стажування, але й надають робочі місця, що допомагає поліпшити підготовку за цією освітньою програмою. Роботодавці оцінюють ОП позитивно та задоволені її випускниками. У рецензіях, поданих на ОП, не завжди зазначено дату рецензування, що ускладнює їх увідповіднення з ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди забезпечив створення «Асоціації випускників», яка займається відстеженням траєкторії працевлаштування випускників та організовує зустрічі з ними, а також збирає інформацію щодо кар'єрного шляху випускників (<https://cutt.ly/t7Kk8FE>). Результати опитування випускників свідчать про те, що більшість працює за отриманою спеціальністю і є задоволеною своїм рівнем освіти та компетентністю, здобутою в університеті. У закладі є практика збирання інформації про кар'єрний шлях випускників (<https://cutt.ly/r7Kk1qhe>), проведення профорієнтаційної роботи та надання інформації про наявність вакансій. В університеті функціонує Відділ кар'єрного зростання (<https://cutt.ly/g7Kk9h>), який інформує щодо наявності вакансій у закладах освіти м. Харкова і області. Випускники відзначили високу якість викладання на даній освітній програмі та відповідність набутих компетентностей сфері їх діяльності.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ЗВО регулюється «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності» (<https://cutt.ly/z7KliSl>) та «Програмою проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю на поточний навчальний рік» (<https://cutt.ly/z7KlaUo>). Колегіальними органами системи забезпечення якості є: Вчена рада Університету, Вчена рада фізико-математичного факультету, Виконавча рада (Рада з якості) та Рада гарантів ХНПУ (<https://cutt.ly/M7KlfhZ>). Оновлення освітньої програми відбувається шляхом збору пропозицій в онлайн форматі на вебсайті, які потім обговорюються на засіданнях проєктної групи. Після цього проводяться необхідні оновлення відповідно до змін у нормативно-правовій базі освітньої системи країни. Гарант і НПП навели приклади виявлених недоліків у програмі та процедуру їх виправлення. Система моніторингу якості освіти ХНПУ побудована за двома напрямками: зовнішній та внутрішній моніторинг (<https://cutt.ly/H7KlICG>). На сайті ХНПУ відповідно до Порядку проведення моніторингових досліджень в ХНПУ (<https://cutt.ly/d7KlnYh>) розроблені та введені в дію анкети як для здобувачів, так і для НПП і роботодавців. Анкети відрізняються за тематикою та націлені на окремі групи зацікавлених сторін. У цілому, система забезпечення якості освіти в ХНПУ є комплексною та орієнтованою на постійне покращення якості надання освітніх послуг.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ході зустрічей ЕГ переконалася у відповідності зазначеної інформації у відомості про самоаналіз. ЗВО аналізує рекомендації, отримані під час акредитації освітніх програм, з метою їх покращення. Результати акредитацій 2021-2022 н.р. були проаналізовані, і на основі цього запроваджені моніторингові дослідження та анкетування. Також для забезпечення академічної доброчесності проведено тренінги, вебінари та онлайн-семінари, розроблені Плани заходів щодо співпраці зі стейкхолдерами та проведений внутрішній аналіз ОП. Відповідно посилилась інформаційна підтримка здобувачів вищої освіти, збільшена участь здобувачів у програмах академічної мобільності. Результати акредитаційних експертиз обговорюються на засіданнях різних органів університету. ЕГ отримала протоколи засідань проєктної групи ОП та інші документи, що підтверджують врахування результатів акредитацій інших освітніх програм в університеті, і засвідчує, що університет реагує на отримані рекомендації зовнішнього забезпечення якості освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У закладі освіти створено умови для розвитку культури якості, зокрема, Центром забезпечення якості освіти (<http://smc.hnpu.edu.ua/>) здійснюється моніторинг ОП, а також розроблено низку нормативних документів, таких як Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в ЗВО (<https://cutt.ly/37KlEXS>), Програми проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю (<https://cutt.ly/H7KlUum>), Кодекс академічної доброчесності, Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату, Етичний кодекс, які можна знайти на сайті закладу (<https://cutt.ly/G7KlPe8>). Цикл забезпечення якості вищої освіти здійснюється на чотирьох рівнях: здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти з метою реалізації місії закладу, реалізація ОП, поточний моніторинг (здійснення самоаналізу), впровадження та адміністрування ОП, систематичний моніторинг (внутрішній аудит, аналіз інформації від зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів), та прийняття загальноуніверситетських рішень щодо реалізації й політики якості ЗВО (<https://cutt.ly/H7KlFsZ>). За результатами зустрічей підтверджено, що учасники освітнього процесу на даній ОП позитивно ставляться до політики та процедур забезпечення якості навчання. Це свідчить про те, що вони розуміють важливість якості навчання та її вплив на їхню освіту та майбутнє кар'єрне зростання. Культура якості на достатньому рівні також підтримується завдяки співпраці та взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Це вказує на те, що учасники сприймають один одного як рівних партнерів у навчальному процесі та взаємодіють, щоб досягти спільних цілей. Наявність системи кар'єрного росту та визнання досягнень допомагає мотивувати учасників освітнього процесу до досягнення високих результатів та постійного самовдосконалення. Система матеріального стимулювання й заохочення також може допомагати підтримувати культуру якості та мотивувати учасників до досягнення високих результатів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сформована в ХНПУ імені Г.С. Сковороди внутрішня система забезпечення якості освіти включає в себе різні сфери та процеси надання освітніх послуг. Університетом створено чіткий розподіл функціональних обов'язків між

різними освітніми структурами університету. Також система забезпечення якості освіти включає такі процеси: планування, оцінювання та забезпечення якості освіти; забезпечення належного рівня підготовки викладачів; розроблення і використання ефективних навчальних матеріалів; організацію науково-дослідної роботи й механізми оцінювання результатів навчання; встановлення зворотного зв'язку зі студентами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рецензії на ОП, що розміщені на сайті, не завжди містять дату підписання, що ускладнює їх ідентифікацію з освітньою програмою, затвердженою у серпні 2022 року. ЕГ рекомендує рецензентам зазначати у рецензіях дати їх підписання з метою подальшої ідентифікації з ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості освіти злагоджено функціонує в університеті та сприяє ефективній реалізації освітньої програми. З метою удосконалення ОП відбувається її систематичне оновлення. Однак, враховуючи вище вказаний недолік за підкритерієм 8.3, ОП відповідає зазначеному рівню.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Аналіз сайту університету свідчить про те, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди регулюються різними документами, такими як «Статут», «Політика у сфері якості», «Колективний договір», «Положення про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі», «Положення про випускні кваліфікаційну роботу здобувачів першого і другого рівнів вищої освіти», «Положення про організацію освітнього процесу», «Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня бакалавра і магістра», «Положення про переведення студентів на вакантні місця державного замовлення», «Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів, отриманих у неформальній освіті», «Положення про порядок та умови обрання навчальних дисциплін з циклу вільного вибору здобувачами», «Положення про студентський гуртожиток», «Порядок реалізації права на академічну мобільність» та «Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти». Всі ці документи доступні для перегляду на вебсайтах ХНПУ та Центру забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/D7KlVB3>). Під час онлайн-співбесіди зі здобувачами освіти було підтверджено розуміння документів, які регулюють їхні права та обов'язки.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті кафедри (<https://cutt.ly/n7Kl08N>) опубліковано всі аспекти щодо зауважень та пропозицій стейкхолдерів та подано результати опитування.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група отримала підтвердження щодо того, що інформація, яка була опублікована на сайті, включаючи програму, її цілі, очікувані результати та компоненти, була достатньо повною. Це дає змогу швидко оперативно з'ясувати необхідні аспекти щодо освітньої програми. Варто зазначити, що на сайті кафедри уже розміщено проект

ОП на 2023 рік, де можна долучитися до обговорення та надати пропозиції. Як зазначив гарант ОП, викладачі готові до змін та раді активно їх впроваджувати.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У всіх учасників освітнього процесу є можливість вільного доступу до необхідних документів та інформації щодо ОП, особливостей її реалізації, які знаходяться на офіційному сайті університету, факультету та кафедри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сторінці з інформацією про ОП зазначено контакти, які не дозволяють анонімного звернення та надсилання пропозицій. ЕГ рекомендує до червня 2023 року додати на цю сторінку функціонал для анонімного подання рекомендацій до ОП з метою забезпечення конфіденційності та захисту інформації про осіб, що звертаються з питаннями або подають скарги, які встановлені у Законі України "Про захист персональних даних" та "Про доступ до публічної інформації".

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Сайт ХНПУ імені Г. С. Сковороди містить достатньо інформації, має зручну систему пошуку з дотриманням політики прозорості та публічності, що є достатнім для створення необхідного рівня довіри між усіма зацікавленими сторонами. Зазначені вище недоліки в контексті підкритерію 9.2 не є суттєвими й можуть бути усунені у короткий термін. ЕГ дійшла висновку, що рівень відповідності ОП за критерієм 9 – В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Тарасенко Оксана Володимирівна

Члени експертної групи

Філон Лідія Григорівна

Джоголик Олеся Василівна